

Motion till riksdagen

1988/89:So287

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Gymnasiestudierna för gravt rörelsehindrade ungdomar

Fram till 1986-12-31 svarade staten för finansieringen av försöksverksamhet med gymnasieutbildning för svårt rörelsehindrade elever vid Skärholmens gymnasium. Då flyttades det ekonomiska ansvaret över på kommuner och landsting. Hemkommunen får nu betala 60% av kostnaden och hemlands-tinget 40%. Genomsnittskostnaden för en elev beräknas till ca 600 000 kr per år. Det nya finansieringssystemet har fått negativa konsekvenser för eleverna. Kommunerna, framför allt de små, har svårt att leva upp till sitt ansvar och det har gjort att rörelsehindrade elever inte känner sig ha samma möjligheter och rättigheter att välja den mest lämpliga gymnasieutbildning- en. Tillgången till gymnasiestudier har för vissa rörelsehindrade ungdomar blivit en kostnadsfråga och inte som den borde vara en fråga om deras utbildningsbehov och lämpligt studieval.

Det är en viktig jämlikhetsfråga att rörelsehindrade ungdomar får samma möjligheter som andra ungdomar att börja på gymnasiet, och att kunna fullfölja sina studier. Så är inte fallet för närvarande. En klart mindre del av de svårt rörelsehindrade genomgår gymnasieutbildning jämfört med andra ungdomar.

Regeringen har hänskjutit frågan till Handikapputredningen, som fått tilläggsdirektiv att med förtur behandla rörelsehindrade ungdomars möjlig- het till gymnasieutbildning. Vpk anser inte att frågan vinner på vidare utredning. Det finns redan ett färdigt och kostnadsberäknat förslag från styrelsen för vårdartjänst. Det innebär att staten tar det ekonomiska ansvaret för dessa elever genom att vårdartjänsten utsträcks till att omfatta även rörelsehindrade gymnasiestuderande. I dag kan vårdartjänst utgå till rörelse- hindrade personer som bedriver eftergymnasiala studier vid folkhögskola eller universitet eller högskola. För den enskilde innebär rätten till vårdar- tjänst rätt till personlig och praktisk hjälp för att klara det dagliga livet under studietiden m m. Styrelsen för vårdartjänst föreslår att denna utsträcks till att omfatta även de som studerar på gymnasium, och till att innefatta habilita- rings- och rehabiliteringsinsatser, samt en del av elevens boendekostnader.

Det är ett relativt litet antal elever det rör sig om. 50–70 ungdomar om året de kommande 5 åren. De är så få att de riskerar att bli bortglömda och inte få gymnasieutbildning om inte staten tar sitt ansvar. Reformen skulle, enligt styrelsen för vårdartjänst, kunna genomföras under en femårsperiod och kosta ca 30 milj. kr första året och ca 42 milj. kr vid periodens slut.

Vpk föreslår att staten tar över ansvaret för de svårt rörelsehindrades gymnasiestudier genom att vårdartjänsten utvidgas och att Nämnden för vårdartjänst får ett ökat anslag med 30 milj. kr till vårdartjänst för gymnasieelever.

Hemställan

Mot. 1988/89

So287

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar om en utvidgning av vårdartjänsten till att omfatta även gymnasiestuderande,
2. att riksdagen med ändring i prop. 1988/89:100, Bil.7, Socialdepartementet, G4, Nämnden för vårdartjänst, anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 30 000 000 kronor förhöjt belopp till 64 928 000 kronor avseende vårdartjänst för gymnasieelever.

Stockholm den 24 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Hans Petersson (vpk)

Rolf L Nilson (vpk)